

פרשת שמיני

לאכול נקי

"הרב לא נמצא כעת בבית הוא בבית הכנסת." המשכיל שהגיע לחפש את רבי מאיר לייבוש בן יחיאל מיכל - המלבי"ם, שם פעמיו לכיוון בית הכנסת. רצונו היה לקבל הסכמה, מהרב שנודע כמדקדק גדול, על ספר שחיבר העומד על הבדלי המילים הנרדפות בלשון הקודש.

הרב ישב באותה שעה ולמד, אך מכיוון שראה שלפניו אורח - קידם את פניו ב"שלום עליכם" לבבי וניסה לעמוד על קנקנו. הייתה רק בעיה אחת. המשכיל שלא ראה מימיו את המלבי"ם חשב שהמלבי"ם אינו שומר תורה ומצוות ולכן לא קישר בין דמותו של ה'דוס' שלפניו לבין השבחים ששמע על המלבי"ם...

"מאיפה באתם,?" התעניין הרב בחמימות. "באתי מאבא ואמא," ענה המשכיל בהתחכמות.

"ואיך מקורכם בגלובוס,?" ניסה הרב שוב. והמשכיל בשלו: "מארבע כנפות הארץ..."

ראה המלבי"ם שזה מקרה אבוד וחזר לספריו. בערב כשהגיע המשכיל וראה את המלבי"ם אדמו לחייו כעגבניה בשלה, אך הוא התגבר על עצמו וביקש הסכמה.

"אתן לך הסכמה אם תדע לומר מהו ההבדל בין שרץ לשקץ." המשכיל ניסה להפוך במוחו מהכא להתם ומהתם להכא. לבסוף הודה שאין לו שמץ מושג. "אומר לך מה ההבדל ביניהם," ענה המלבי"ם בשנינות, "השרץ בא מאבא ואמא והשקץ מארבע כנפות הארץ..."

בסופה של פרשת השבוע אנו מזהרים "אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ השורץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בהם," המילה 'ונטמתם' חסרה בכוונה תחילה את האות א, 'מכאן דרשו חז"ל שהאוכל מאכלות (אסורות) לאו דווקא שקצים ורמשים אלא גם ערלה, טבל וכדו' גורם טמטום ואטימות לנפשו.

קביעה נחרצת זו מקורה בטבע שהטביע הבורא בעולמו. בעלי חיים הטורפים מן החי למחיייתם או חיים ברפש וזוהמה, גורמים לאדם קהות חושים בכל הקשור לרוחניות ודרגות אלוקיות. כל מטרתנו בעולם הזה היא להתגבר על החומר ולהתעלות כל אחד לפי דרגתו בסולם העבודה האישי, ברור אם כן מדוע בעלי חיים שכאלה לא מתאימים למאכלנו.

צבי געש ורתח: "איזו חוצפה! להגיע שני מטר מחנות הבשמים שלי ולפתוח שם מפעל לעיבוד עורות? מה חושב לו זבולון, שאני אעבור על כך בשתיקה?! כל הלקוחות שלי יברחו מהריח שלו..." אבל זבולון לא התרגש מידי ולאחר שבוע המפעל נפתח.

לרוע המזל תחזיתו של צבי הייתה מדויקת, חנותו הלכה והידלדלה ככל שהלך המפעל השכן ושגשג. באחד הימים כשצבי ישב מיואש בחנותו השוממת הגיע זבולון ובפיו הצעה: בוא נשבור את הקיר בין החנויות תיכנס כשותף למפעל שלי ותתפרנס. לצבי אגבן הריח לא ממש הייתה ברירה, בגרונו עלתה וירדה פיקת זעם שצעקה ללא מילים: 'הרצחת וגם ירשת,?!' אבל פרנסה צריכים להביא הביתה...

עברו חלפו להם החודשים, וצבי שבתחילה נאלץ לעבוד עם יד אחת על האף ומידי פעם רץ החוצה לנשום מלוא ריאותיו אוויר צח, למד אף לאכול את ארוחותיו במפעל והתרגל לריח הנורא של עיבוד העור. באחד הימים הגיעה אשתו של צבי הביתה ובידה גזיר עיתון: "תראה, מחפשים שותף למפעל בשמים מצליח בצד

פרשת שמיני

השני של העיר. יש לך ניסיון וידע, לך תנסה את מזלך."

"השתגעת,?!? הזדעק צבי, "שאני אלך ואתחבר לגאוותנים הללו שחושבים שכל מי שעובד בעורות הוא סוג ד' אנחנו החברה המוצלחים ולא נשפיל את עצמנו..."

במשל זה ממחיש החפץ חיים, מה קורה לאלו שהחליטו ש"להם זה לא יקרה, כי מה כבר יכול לקרות אם אוכל איזה אשכול ענבים) כי לאכול זבוב או יתוש זה לא מה שעושה לך את זה... (שלא עישרו ממנו.?" קהות החושים שנגרמת מההרגל לטינוף, לא נותנת לנו לאחר מעשה להבחין שהגיע הזמן לעצור את הגלגל ולחזור לחיים רוחניים ללא לכלוך.

"כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם," כפי שאדם אינו יכול להתקיים על לחם ומים בלבד, כך אינו יכול לתפקד בלי חיי חברה תקינים. במהלכם ניזונה נשמתו מ"שקצים ורמשים" החולפים ליד עיניו אוזניו ופיו, בדמות מראות ודיבורים אסורים.

לשם כך ניתנה לנו בימים אלו "ספירת העומר." בכל יום שחולף אנו מתקרבים ל"קבלת התורה" שם נוכל להתערטל לחלוטין מהאטימות שפיתחנו בלי משים, מהלכלוך הרוחני ומהדחייה שהדביק בנו היצר הרע לכל דבר שבקדושה. על מנת לזכות להיטהרות מחודשת, יש צורך ב"תשובת המשקל" לקהות החושים, אנו שמים אצבע על דופק החיים וסופרים כל יום שעובר מתוך ציפייה והמתנה לקבלת התורה הקדושה.